
Få studieplassene hjem

KOMMENTAR

ARNT JAKOBSEN

arnt.jakobsen738@gmail.com

Arnt Jakobsen er tidligere transplantasjonskirurg og tidligere sjeflege på Rikshospitalet.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Som tidligere utenlandsmedisinerstudent med eksamen fra 1963, ønsker jeg å berømme redaktøren som i sin leder i Tidsskriftet nr. 11/2022 (1) skriver at det er «skammelig» at i overkant av halvparten av landets kommende leger utdannes i utlandet - og at det er på tide å bringe studieplassene hjem.

Helt siden tidlig på 1950 tallet har det at norske studenter startet å studere medisin ved utenlandske universiteter vært en kilde til forargelse for norske helseinstitusjoner og myndigheter. Legeforeningen mente det ville bli for mange leger, mens det medisinske fakultet i Oslo stilte spørsmål om kvaliteten på utdannelsen disse fikk – og nedsatte sin egen «undersøkelseskommissjon». Helsedirektoratet mente man burde øke utdanningskapasiteten i Norge (2).

Jeg vil tro de aller fleste av oss vil ha den oppfatning at størsteparten av et lands leger bør være utdannet i det landet de skal praktisere i. Med dette som bakgrunn foreslo medisinerutvalget i ANSA, utenlandsstudentenes interesseorganisasjon, allerede i 1964 at det burde etableres et studietilbud i Norge for norske utenlandsstudenter som hadde fullført den prekliniske delen av studiet i utlandet. Forslaget møtte velvilje og Aker-Lørenskog-planen ble etablert. Dette ledet til at ca. 600 norske utenlandsstudenter i perioden 1969 - 1987 fikk den kliniske delen av utdannelsen i Oslo-regionen (3).

Som redaktøren skriver, anbefalte et utvalg i 2018 at Norge innen 2027 bør utdanne minst 80 % av det antall leger landet trenger (3). For å nå dette målet må alle som tidligere har vist unnskyldighet i spørsmålet om en kraftig økning i antallet studieplasser, Legeforeningen, fakultetene, helsemyndighetene og ikke minst helse- og utdanningsorienterte stortingspolitikere, kollektivt ta ansvar for at så skjer. Seksti års erfaring har vist at det ikke nytter med innsats fra enkelte av partene.

Tidsskriftets redaktør har vist ansvar og jeg håper at Legeforeningen inntar en lederrolle i dette arbeidet.

REFERENCES

1. Brean A. Bring studieplassene hjem. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.22.0504. [PubMed][CrossRef]
2. Berthelsen TI. Den skapte legemangelen: kampen mot utenlandsstudentene. Bergen: Alma Mater, 1998
3. Studieplasser i medisin i Norge: behov, modeller og muligheter. Utredning fra Grimstadutvalget. Oslo: Kunnskapsdepartementet, 2019. https://www.regjeringen.no/contentassets/9b5b81d102384507b85150f2e0f1b089/11745900_rapport_utredning_fra_grimstadutvalget.pdf Lest 18.8.2022.

Publisert: 26. september 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0558
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.